



Tabel 3

Elrits *Phoxinus phoxinus*



Langgerekt lichaam, aan de voorkant rolrond en richting de staart afgeplat. Lengte tot 13 cm. Afgeronde kop en eindstandige bek. Zeer kleine schubben. De kleur van het lichaam wisselt met de omgeving. Vaak olijfgroen tot grijsgroen op de rug, flanken licht met daarop donkere vlekken of banden.

Foto: Jelger Herder/Buiten-Beeld



- soort niet waargenomen
- soort (recent) waargenomen

3

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Groen: Werkzaamheden mogelijk. Oranje: Werkzaamheden mogelijk: ja, mits na overleg met ecooloog en eventuele mitigerende maatregelen. Rood: Werkzaamheden mogelijk: nee, tenzij toestemming van de ecooloog en mitigerende maatregelen worden genomen.

Bestendig beheer en onderhoud (vrijstelling mits gebruik gedragscode)

Maaien	-
Schonen	Zie gedragscode, aanvullend: September t/m maart bij temperaturen boven het vriespunt. Gefaseerde uitvoering in ruimte en tijd.
Baggeren	Zie gedragscode, aanvullend: September t/m maart bij temperaturen boven het vriespunt. Gefaseerde uitvoering in ruimte en tijd.
Begrazen	-
Snoeien/dunnen	-
Onderhoud waterkeringen	Zie gedragscode, aanvullend: September t/m maart bij temperaturen boven het vriespunt
Onderhoud verhardingen	-

Ruimtelijke ontwikkeling en inrichting (ontheffingsplicht)

Vorbereiding van nieuwe werken	Zie gedragscode
Verwijderen bovengrond/ graafwerkzaamheden	-
Sloop kunstwerken en gebouwen	Zie gedragscode, aanvullend: September t/m maart bij temperaturen boven het vriespunt.
Bouwactiviteiten	Zie gedragscode, aanvullend: September t/m maart bij temperaturen boven het vriespunt. Zeker stellen van voldoende waterdiepte in kunstwerken zoals duikers en voorkomen van waterval/bodemsprong aan uitgangen van duikers e.d.
Afdammen/dempen/ vergraven wateren	Zie gedragscode, aanvullend: September t/m maart bij temperaturen boven het vriespunt. Beek nooit (tijdelijk) droogzetten maar omleiden.
Leefgebied	Heldere, zuurstofrijke beken en kleine rivieren. Hierbij is de aanwezigheid van structuren zoals geulen, ribbels, zand- en grindbanken en beschutting door waterplanten, boomstronken, takken, keien, stenen en dergelijke een vereiste. De soort kan op verschillende bodemsubstraten worden aangetroffen. Vervolg: zie pagina 2



Vervolg

Elrits *Phoxinus phoxinus*

Gebruik van het leefgebied	's Zomers leven elritsen vrij dicht onder het wateroppervlak, maar in de winter leeft de soort in diepere waterlagen. Voedsel wordt op de bodem en aan het wateroppervlak gezocht. De paaiplaatsen liggen op ca. 25 cm diepte boven grind- en kiezelbedden in ondiep stromend water. De elrits groeit op in dieper water. Indien paaigebieden niet binnen het zomer leefgebied aanwezig zijn, kunnen de dieren enkele honderden meters tot een kilometer stroomopwaarts afleggen op zoek naar geschikt paaigebied.
Voornaamste voedselbronnen	Alleseters. Volwassen dieren eten o.a. insectenlarven, kleine kreeftachtigen, slakjes, zaden, kuit en vislarven.
Leefwijze door het jaar heen	Elritsen leven in scholen. De paai vindt plaats tussen april en augustus.
Aanbevelingen	<ul style="list-style-type: none">- Verbetering waterkwaliteit beken (o.a. Grindmaas en de Jeker) door zuivering van water dat op beken wordt geloosd en het voorkomen van lozingen vanuit overstorten in bovenlopen.- Opheffen van migratiebarrières.- Beek- en rivierherstel (opnieuw uitgraven van oude meanders, herstel van beddingen met grind en stenen waar deze vroeger voorkwamen).
Belang waterschapspopulaties	Groot nationaal belang
Verspreiding binnen Nederland	Plaatselijk en in lage dichtheden. Twee geïsoleerde populaties, één in Zuid-Limburg in het stroomgebied van de Geul en één op de Veluwe.
Rode lijst	Bedreigd
Beschermingsstatus	
Habitatrichtlijn	-
FF-wet	Tabel 3
Bronnen	Spikmans & Kranenbarg, 2006. Crombaghs <i>et al.</i> , 2000. Emmerik & De Nie, 2006. Websites: www.minlnv.nederlandsesoorten.nl ; www.stowa.nl